

(24)

BELÜGYMINISZTERIUM
KÖZLEKEDÉS- ÉS POSTAÜGYI MINISZTERIUM

SZÁM: 10-620/1972. BM.
254-342/1972. KPM.

Sz: 329-22/72

A BELÜGYMINISZTER ÉS
A KÖZLEKEDÉS- ÉS POSTAÜGYI MINISZTER

EGYÜTTES INTÉZKEDÉSEI

a közuti közlekedéssel kapcsolatos munkamegosztás továbbfejlesztésére, illetve a balesetelhárítás színvonalának növelésére az 1972. évben

A 3404/1969. /XII.18./ Korm.számú határozat alapján a két miniszter között létrejött megállapodásnak megfelelően a minisztériumok képviselői több alkalommal megbeszélést folytattak a kormányhatározat, illetve a megállapodás végrehajtására.

I.

A közuti forgalom helyzetét és a forgalombiztonság kialakult állapotát elemezve, a következők állapíthatók meg:

- Az 1971. évben jelentős mértékben emelkedett hazánkban a közuti forgalom, ezen belül a személy- és áruszállítás; különösen kiemelkedő az egyéni közlekedés részarányának, továbbá az idegenforgalomnak a növekedése.
- A gépjárművek száma 7,6 %-kal, a járművezetői engedélyek száma 6,3 %-kal növekedett az előző évhez viszonyítva, így jelenleg Magyarországon több mint egy millió jármű van

forgalomban és mintegy 1,25 millió gépjárművezetői engedély van érvényben.

- A közúti balesetek alakulásában figyelemre méltó új jelenség az, hogy a személyi sérüléssel járó balesetek száma 1,2 %-kal csökkent, viszont a halálos kimenetelű balesetek száma 12,9 %-kal, a súlyos személyi sérüléssel járó baleseteké pedig 1,5 %-kal emelkedett.

Különösen kedvezőtlen a helyzet Budapesten:

az összes személyi sérüléssel járó balesetek száma	4,4 %-kal,
a halálos kimenetelű	22,5 % "
a súlyos sérüléssel járó	5,2 % "
a könnyű sérüléssel járó	3,3 % "

növekedett.

- A közúti közlekedési fegyelm országszerte romlott, mind a fővárosban, mind vidéken elszaporodtak a durva, szándékos szabályszegések /gyorshajtás, tilosba hajtás, közlekedési jelzések és gyalogos átkelőhelyek figyelembevételének mellőzése, reflektor szabálytalan használata, gyalogosok szabálytalan közlekedése stb./.
- A két minisztérium részéről tett és lehetséges további intézkedések nem elegendőek a fentiekben vázoltak megoldására. Feltétlenül szükséges az érdekelt állami és társadalmi szervek hatékonyabb, intézményesebb bekapcsolása az aktívabb és hatásosabb balesetmegelőző tevékenység kialakításába.

II.

A belügyminiszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter az 1972. évben az alábbi intézkedések megtételét határozzák el:

1/ A közuti forgalom biztonság helyzetéről és a teendő intézkedésekről jelentés készítése a Kormány elé

- A fenti tárgyú jelentést 1972. májusban a Kormány elé kell terjeszteni.
- A jelentés tervezetét véleményezésre történő szétküldés előtt a két minisztérium miniszterhelyettesei a SZOT bevonásával 1972. -ig egyeztetik.
- A jelentést - főosztályvezetői, illetve miniszterhelyettesi szintű egyeztetés után - véleményeltérés esetén is elő kell terjeszteni.
- A jelentéssel egyidőben nincs mód a közuti közlekedés rendjének új szabályozását is előterjeszteni, arra - a 2/b. pontban foglaltak szerint - későbbi időpontban kerülhet sor.

Felelős: Kiss Dezső miniszterhelyettes,
Kőrösi György miniszterhelyettes.

2/ A közuti közlekedés jogszabályainak kidolgozása

a/ Közuti közlekedési törvény

A közuti gépjárműközlekedés már kialakult színvonalának, továbbá a tervezett fejlesztéseknek a nagyságrendje szükségessé teszi, hogy átfogó közuti közlekedési törvény kerüljön kidolgozásra. A törvény tervezetének kidolgozása a KPM-ben megkezdődött. Előreláthatólag az 1972. év első felében az alapelvek tisztázása megtörténik, a tematika és a nyerstervezet elkészül, s az év második felében kerülhet sor a kodifikációs munkára, a törvénytervezet véleményezésre szét-

küldésére és minisztériumokkal való egyeztetésére.

Felelős: Kiss Dezső miniszterhelyettes.

b/ Új közuti közlekedési szabályok

A Bécsi Világegyezmény, továbbá az Európai Regionális Egyezmény alapján szükséges a közuti közlekedés rendjének újraszabályozása, valamint az ezzel kapcsolatos egyéb jogszabályok kidolgozása.

A jogszabályok kidolgozásánál - a két minisztérium közötti megállapodásra, továbbá az ágazati irányítás új rendszerére is tekintettel - az alábbiakat kell figyelembe venni:

- A közuti közlekedés új szabályozása magasabb szinten /kormányrendelettel/ történjék. Az egyes ágazati miniszterek és a belügyminiszter végrehajtási rendelete, illetve utasítása a kormányrendelet megjelenésével egyidejűleg kerüljön kiadásra olyan időpontban, hogy a jogszabályok legkésőbb 1974. március 1. napjával hatályba léphessenek. E vonatkozásban tekintettel kell lenni arra, hogy 6-8 hónap szükséges a közlekedésben résztvevők /személyek, intézmények/ felkészítésére, illetve az új közuti szabályzat többszázszáz példányban kinyomtatására.
- A közuti közlekedés szabályainak kidolgozására tárcaközi munkabizottságot kell alakítani a KPM vezetésével, a BM, az IM és a Legf.Ü. részvételével.
- A jogszabályelőkészítési munka részhatáridőire egy hónapon belül ütemtervet kell készíteni.

- Az új jogszabályok propagandájára és a felkészítés munkáira a két minisztérium összehangolt, koordinált programot dolgoz ki. A felkészülés költségeit az 1975. évi költségvetésben kell előirányozni.
- A két miniszter elrendeli, hogy a jogszabályok megjelenéséig a sajtónyilatkozatok szüneteljenek annak érdekében, hogy ne zavarják a kidolgozás további menetét. A döntésekről a közvéleményt összehangoltan, és folyamatosan tájékoztatni kell.

Felelős: Kiss Dezső miniszterhelyettes,
Kőrösi György miniszterhelyettes.

3/ A forgalom szervezése és az ezzel összefüggő hatósági jogkörök rendezése

Megismételve azt az alapelvet, hogy a két minisztériumnál közös hatáskörök ne legyenek /a tiszta profil elve érvényesüljön/, a forgalomszervezési és szabályozási feladatok ellátásában a KPM és a BM, továbbá a tanácsok és a rendőrhatalóságok között a feladatokat el kell határolni, az alábbiak szerint:

- A KPM feladata: Az országos érvényű forgalomtechnikai, forgalomszervezési és forgalombiztonsági irányelvek és szabályzatok kidolgozása és kiadása, valamint az ezekkel kapcsolatos elvi irányítás ellátása.
- A tanácsok és a közuti igazgatóságok feladata: Az irányelvekben és a szabályzatokban előírt feladatok végrehajtása, illetve gyakorlati megvalósítása.

- A BM feladata: A rendőrhatóságok ideiglenes /operatív jellegű, nem végleges/ forgalomkorlátozási tevékenységének elvi irányítása.
- A rendőrhatóságok feladata: Az ideiglenes forgalomkorlátozások elrendelése, bevezetése, illetve végrehajtása.

Ez a munkamegosztás szükségessé teszi a rendszeres és kölcsönös együttműködést és tájékoztatást.

A feladatok elhatárolása - kormány szintű - szabályozásának előkészítésére a KPM és a BM képviselőiből egy hónapon belül közös munkabizottságot kell alakítani.

Felelős: Kiss Dezső miniszterhelyettes,
Kőrösi György miniszterhelyettes.

4/ Közuti közlekedési ismeretek és propaganda

A közuti közlekedési ismeretek terjesztésének és a propaganda-munkának a színvonala nem tart lépést a forgalom gyors fejlődésével. Az elmaradást pótolni csak akkor lehetséges, ha ezt a feladatot - az érdekelt társadalmi szervek bevonásával - állami szervek látják el. A szükséges és a forgalom gyorsütemű felfutásával arányban álló anyagi alapokat meg kell teremteni. E kérdések megoldására az 1. pontban említett kormány-jelentésnek javaslatot kell tartalmaznia.

Az Országos Közuti Balesetelhárítási Tanács ügyének megnyugtató rendezésére ugyancsak a kormány-jelentésben kell javaslatot tenni olyan formában, hogy tevékenységéhez megfelelő hatáskörrel és pénzügyi alappal rendelkezék.

A végleges megoldás kialakításáig is nagyobb figyelmet kell fordítani a meglévő szervezetek hatékonyabb segítségére, a sajtó-, a propaganda- stb. szervek szélesebb körű bekapcsolására, továbbá fokozni kell - a jelenlegi keretek között - az OKBT munkáját.

Felelős: Körösi György miniszterhelyettes,
Kiss Dezső miniszterhelyettes.

5/ A közuti forgalom ellenőrzése

A közuti forgalom ellenőrzését a jelenlegihez képest mindkét minisztérium lehetőségeinek fokozott igénybevételével saját hatás- és feladatkörükön belül lényegesen növelni kell, a következőképpen:

- A belügyminiszter parancsot ad a BM állomány aktívabb, szélesebb körű bekapcsolására a közuti forgalom ellenőrzésébe.
- A közlekedés- és postaügyi miniszter a közületi gépjárművek használatánál és a közuti áruszállításoknál a társadalmi tulajdon védelmének fokozása érdekében az Autófelügyelet ellenőrzési tevékenységének kiszélesítésére intézkedéseket tesz.
- A parkolás ellenőrzése során azt az elvet kell érvényesíteni, hogy ahol a várakozó jármű a forgalmat nem akadályozza, ott szüntessék meg a felesleges parkolási tilalmat.
- A tanácsai szervezeteknek a parkolás ellenőrzésére való felkészülése tárgyában megbeszélést kell folytatni.

A közúti forgalom színvonalas és kívánt mértékű ellenőrzését csak megfelelő technikai felkészültséggel és káder-állománnyal lehet megoldani. Ezt a készülő - az 1. pontban említett - kormány-jelentésben is jelezni kell, a feltételek gyorsabb ütemű megteremtése érdekében.

Felelős: Kőrösi György miniszterhelyettes,
Kiss Dezső miniszterhelyettes.

6/ Sebességkorlátozás bevezetése

Az európai országokban az elmúlt években általában sebességkorlátozást vezettek be. Kíváncsú lenne hazánkban is bizonyos korlátozásokat életbeléptetni. Az eddigi vizsgálatok szerint az alábbi sebességkorlátozások bevezetése látszanék célszerűnek:

lakott területen	50 km/óra,
autópályán és autóúton	110 km/óra,
egy- és kétszámjegyű úton	90 km/óra,
egyéb útvonalon	80 km/óra.

A közutakon a sebesség felső határának a meghatározása helyes és szükséges, azonnali bevezetésének és ellenőrzésének azonban nincsenek meg a feltételei /jelzőtáblák elhelyezése, jelzések átépítése, műszerek stb./. Ezen túlmenően az intézkedésre a közvéleményt és az egyre nagyobb számban hazánkba érkező külföldieket is fel kell készíteni.

A sebességkorlátozás elrendelésének kérdésében - az ügy jelentőségére tekintettel - a Kormány elvi döntését kell kérni azzal, hogy a bevezetésről az új KRESZ-ben kell rendelkezni.

Felelős: Kiss Dezső miniszterhelyettes,
Kőrösi György miniszterhelyettes.

7/ A nyári időszakra vonatkozó forgalmi rendezés

Az uthálózat terhelésének vizsgálata azt mutatja, hogy egyelőre az M 7-es úton vasárnap a Balatonról visszairányuló forgalmat kell új módon szabályozni /egyirányú forgalmat kell bevezetni/.

A két miniszter elhatározza, hogy az M 7-es úton a nyári időszakban vasárnap, illetőleg ünnepnapon 14 órától csak Budapest irányába szabad közlekedni, s az út forgalmát egyirányúvá kell tenni.

- A feladat végrehajtására a KPM és a BM képviselőiből - a Fővárosi Tanács bevonásával - munkabizottságot kell létrehozni, s ennek keretében ki kell dolgozni a teendő intézkedéseket és meg kell jelölni a felelősöket.

- Külön figyelmet kell fordítani a Budapestre bevezető útszakaszok forgalmának rendezésére.

Felelős: Kiss Dezső miniszterhelyettes,
Kőrösi György miniszterhelyettes.

8/ Gépjárművek nyilvántartása

A két minisztérium szervei részéről tett intézkedések, illetve a végzett munka a miniszterek közötti megállapodásnak megfelelően történik.

A végleges megoldás a nyilvántartás gépesítése, ami várhatóan a IV. ötéves terv végére oldódik meg. A gépesített nyilvántartással egyidejűleg /az V. ötéves terv elején/ kerülhet sor az új gépjármű-rendszámok bevezetésére.

Erről 1973. január 1-ig a két minisztérium illetékesei készítsenek közös összefoglaló jelentést.

Felelős: Kőrösi György miniszterhelyettes,
Kiss Dezső miniszterhelyettes.

9/ Haszonjárművek értékesítése magánszemélyek részére

A két miniszter megállapítja, hogy a kialakult jogi rendezetlenség mindkét minisztérium munkáját jelentősen hátráltatja. Együttes intézkedéseket tesznek az ügy kormány-szintű rendezésére.

Felelős: Kiss Dezső miniszterhelyettes.

B u d a p e s t , 1972. március 31.

BENKEI ANDRÁS s.k.
belügyminiszter

DR. CSANÁDI GYÖRGY s.k.
közlekedés- és postaügyi
miniszter